Dosarul nr.1ra-1469/2016

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIŢIE

D E C I Z I E

07 septembrie 2016 mun. Chişinău

Colegiul penal în următoarea componenţă:
Preşedinte: Ursache Petru
Judecători: Toma Nadejda, Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Tîmbur Sergiu în numele inculpatului şi de avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei, prin care se solicită casarea sentinţei Judecătoriei Dubăsari din 30 noiembrie 2015, şi deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală în privinţa lui

Ciorici Andrei Vasile, născut la 12.03.1994, originar şi domiciliat în mun. Chişinău, str. C. Vîrnav nr.1 „B", ap.6.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 03.03.2015 – 30.11.2015;
Instanţa de apel: 29.12.2015 – 19.04.2016;
Instanţa de recurs: 30.06.2016 – 07.09.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentinţa Judecătoriei Dubăsari din 30 noiembrie 2015, Ciorici Andrei Vasile a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei stabilită inculpatului Ciorici Andrei fiind calculat din 30 noiembrie 2015, cu includerea în acest termen a perioadei aflării în stare de arest de la 04 septembrie 2014 pînă la 30 noiembrie 2015.

Măsura preventivă sub formă de arest preventiv, aplicat în privinţa lui Ciorici Andrei Vasile, a fost menţinut pînă la intrarea sentinţei în vigoare.

Acţiunea civilă înaintată de Rudenco Alexei a fost admisă parţial, fiind dispus încasarea din contul inculpatului Ciorici Andrei în beneficiul lui Rudenco Alexei prejudiciu moral în suma de 120000 lei.

A fost dispus încasarea din contul inculpatului Ciorici Andrei în beneficiul Instituţiei Medico Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie suma de 15312,30 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a se pronunţa astfel, în fapt, instanţa de fond a constatat, că Ciorici Andrei la 04 septembrie 2014, aproximativ la ora 01:00, fiind în stare de ebrietate narcotică, aflându-se în apropiere de malul rîului Nistru, pe teritoriul sanatoriului "Struguraş", amplasat în com. Cocieri, r-nul Dubăsari, în rezultatul unor relaţii ostile apărute spontan cu Rudenco Mihail, cu scopul de a-i curma viaţa, i-a aplicat ultimului, multiple lovituri cu pumnii şi picioarele în diferite părţi ale corpului.

În continuare, pentru realizarea scopului criminal, a luat o piatră din preajma locului infracţiunii şi i-a aplicat intenţionat lui Rudenco Mihail mai multe lovituri la cap, până când ultimul a decedat.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1746 din 16.01.2015, moartea lui Rudenco Mihail a survenit în rezultatul hemoragiei în ventriculii cerebrali laterali şi ventriculul 4. La examinare, depistându-se leziuni corporale care au apărut la lovire cu un corp contondent dur cu nu mult timp înainte de deces şi în asociere se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viaţă.

Ulterior, Ciorici Andrei cu scopul de a ascunde urmele infracţiunii, a tîrît cadavrul lui Rudenco Mihail, pe malul rîului Nistru, după care l-a aruncat în apă.

3. Împotriva sentinţei au declarat apel avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei, avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului, şi inculpatul Ciorici Andrei.

3.1. Avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei prin apelul comun declarat au solicitat casarea parţială a sentinţei, în latura penală şi în latura civilă, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care a-i stabili pedeapsă lui Ciorici Andrei de 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis şi încasarea din contul inculpatului Ciorici Andrei în beneficiul succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei, prejudiciul moral în sumă de 500000 lei.

În motivarea cerinţelor apelanţii au invocat următoarele:

- instanţa de fond a aplicat o pedeapsă blândă inculpatului Ciorici Andrei fără a ţine cont de toate circumstanţele cauzei în acest sens;

- în cadrul instanţei de judecată, succesorul părţii vătămate a înaintat plângere în temeiul art. 297 alin. (4) Cod de procedură penală menţionînd, că la 02.03.2015, fiindu-i aduse la cunoştinţă materialele cauzei penale pornită la 04.09.2014 de către SUP al IP Dubăsari, în baza art. 145 alin. (2) lit. a) şi j) Cod penal, a fost informat că la 27.02.2015 actul de învinuire a lui Ciorici Andrei a fost modificat, fiindu-i recalificate acţiunile criminale în baza alin. (1) art. 145 Cod penal. Consideră ordonanţa de modificare a învinuirii din 27.02.2015 ca fiind una ilegală şi nefondată, deoarece în urma efectuării tuturor acţiunilor de urmărire penală, în urma efectuării expertizelor şi audierii martorilor, a fost demonstrată cu certitudine vinovăţia inculpatului în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de alin. (2) lit. j) art. 145 Cod penal;

- consideră că este inechitabilă mărimea prejudiciului moral determinată de instanţă în suma de 120000 lei, deoarece mărimea compensaţiei se determină în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice cauzate succesorului victimei, iar în cazul omorului cet. Rudenco Mihail, Rudenco Alexei nu este unica ruda apropiată, acesta fiind recunoscut în calitate de succesor participant la proces. În cadrul procesului la toate şedinţele a participat familia lui Rudenco Mihail formată din mama acestuia, în vîrstă de 90 ani, soţia, fiica Elena, feciorul Alexandru, sora şi fratele acestuia, astfel consideră că, în sentinţă greşit se face referire doar la suferinţele şi sentimentele lui Rudenco Alexei.

Au menţionat că, soluţionînd acţiunea civilă, instanţa de judecată nu a ţinut cont de practica CEDO, deoarece însăşi Curtea Europeană a statuat ca compensaţiile pecuniare pentru prejudiciul moral acordate la nivel naţional să fie comparabile cu cele acordate de ea. (cauza Burdov nr. 2 c. Rusiei, 15 ianuarie 2009, §99). O compensaţie justificată ar însemna „una echitabilă", să nu fie vădit disproporţionată în raport cu gravitatea violării constatate şi să se apropie în cuantum la valoarea pe care ar fi acordat-o CEDO în cazul în care cauza ar fi fost examinată în faţă Instanţei de la Strasburg.

3.2. Avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului a solicitat casarea sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, invocînd următoarele motive:

- sentinţa este una nemotivată şi neîntemeiată;
- instanţa de judecată nu a dat apreciere probelor potrivit prevederilor legale;

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prin faptul, că partea apărării a fost lezată în dreptul de a acumula o anumită probă, care era obligatorie de a fi colectată în vederea examinării cauzei date sub toate aspectele şi anume prin încheierea emisă instanţa de judecată incorect a refuzat de a numi în privinţa învinuitului expertiza psihologico-judiciară, chiar dacă există raportul de expertiza psihiatrică, prin care s-a răspuns doar la o singură întrebare şi anume, dacă învinuitul Ciorici A. este sau nu responsabil de săvârşirea infracţiunii incriminate, astfel nefiind înlăturate divergenţele, deoarece inculpatul beneficiază de prezumţia nevinovăţiei;

- învinuirea înaintată este bazată pe declaraţiile succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei, a martorilor, care au relatat în cadrul urmăririi penale şi cercetării judecătoreşti anumite circumstanţe, însă aceştia nu sunt martori oculari ai incidentului produs în noaptea de 04.09.2014. În special, martorul Barcari A., care a văzut victima şi învinuitul în seara de 03.09.2014 a declarat, că pentru ultima data i-a văzut pe ambii aproximativ la miezul nopţii.

Victima Rudenco M. şi învinuitul Ciorici A., anterior nu se cunoşteau, nu au fost în careva relaţii între ei, respectiv anterior nu au avut careva conflicte, de unde putem deduce, că în acţiunile învinuitului lipseşte motivul pentru a comite infracţiunea incriminată, astfel fiind exclusă intenţia.

A menţionat, că circumstanţele de fapt urmau a fi constatate prin declaraţiile bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Probele acumulate nu demonstrează cu certitudine vinovăţia inculpatului, în special intenţia acestuia pentru a săvârşi infracţiunea incriminată. Unica probă fiind raportul de expertiză medico-legală în privinţa victimei Rudenco M. prin care este constatat decesul persoanei, însă aceasta este indirectă, mai mult nu indică ora la care a survenit decesul victimei, în astfel de împrejurări nefiind posibil de descris circumstanţele cauzei.

Consideră, că inculpatul nu a dispus de timp şi nici nu a fost pregătit pentru a săvîrşi infracţiunea, deoarece ultimul fiind în stare de ebrietate nici nu se putea controla pe sine însuşi fizic. Mai mult, martorii oculari Barcari A., Zaiţeva V. şi Scripcaru T., care l-au văzut pe învinuitul Ciorici A. nemijlocit aproape de miezul nopţii la 03.09-04.09.2014 cu lux de amănunte au relatat starea ultimului. Astfel, în opinia apelantului, în acţiunile inculpatului nefiind dovedit motivul şi scopul săvârşirii infracţiuni.

Apărarea a menţionat, că nu este clar ce demonstrează firul de păr ridicat din curtea sanatoriului "Struguraş" în urma măsurilor de investigaţii efectuate de organul de urmărire penală, nefiind stabilită nici provenienţa acestuia şi coroborarea acestui mijloc de probă cu celelalte.

La fel avocatul a subliniat că, deşi nu a fost stabilită ora survenirii decesului victimei, nu este clar: ce este obiectul străin, descris în raportul de expertiză, care a fost găsit la victimă; care este rolul acelui obiect găsit reieşind din circumstanţele cauzei; cum maioul de culoare albastră, care se presupune că aparţine victimei Rudenco M. a ajuns în odaia nr. 316 la inculpatul Ciorici A. pe când toţi martorii au declarat, că victima în acea seară de 03.09.2014 era îmbrăcat în cămaşă şi potrivit procesului-verbal de examinare la faţa locului, într-adevăr au fost depistate bucăţi din acea cămaşă; la fel apărarea a evidenţiat că nu este clar cum ochelarii care se pretinde că aparţin victimei, au apărut în odaia nr. 316 la inculpatul Ciorici A., ţinînd cont de faptul că în seara de 03.09.2014, victima nu a purtat ochelari de vedere, acest fapt fiind confirmat de către martori; ce rol au pachetele de ţigări găsite în odaia nr. 316, în congelator.

Acuzarea nu a stabilit cu certitudine, dacă au fost provocate anumite leziuni corporale victimei Rudenco M., anume cu piatra, care a fost depistată şi ataşată ca corp delict. În urma examinării pietrei, presupusei arme de provocare a leziunilor corporale, este suspectă apartenenţa acestui obiect la săvârşirea infracţiunii, deoarece dimensiunile şi calitatea acestei pietre face imposibilă credibilitatea în ceea ce ţine de provocarea leziunilor.

3.3. Inculpatul a solicitat casarea sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilite pentru prima instanţă prin care a dispune achitarea inculpatului, din următoarele motive:

- sentinţa este ilegală şi contrară prevederilor legale;
- probele administrate în cauza penală nu au fost verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv;
- declaraţiile date în cadrul urmăririi penale au fost depuse sub influenţa afectului, de abstinenţă şi stres generate de întreruperea administrării substanţelor ce au fost folosite pe timpul internării în staţionarul "Codru", fiind afectat negativ în urma evenimentelor din viaţa sa, fiind uşor influenţat de colaboratorii de poliţie, fiind presat psihic să depună declaraţii;
- nu s-a ţinut cont de conţinutul declaraţiilor succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei, care a declarat că tatăl său este fost militar, colaborator al MAI, ceea ce demonstrează pregătirea fizică bună precum şi capacităţile de acţionare în situaţii extreme;
- declaraţiile succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei nu coroborează cu declaraţiile martorilor Barcari Andrei, Zaiţeva Valentina, Milinschi Alexandru, Langa Petru, ce confirmă faptul că victima consuma băuturi alcoolice. Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1746 din

16.01.2015, la cercetarea toxico-chimică în sângele cadavrului s-a depistat 2,3% alcool etilic, cantitate ce corespunde stării medii de ebrietate.

Astfel, declaraţiile martorilor coroborează cu raportul de expertiză medico-legală nr. 1746 din 16.01.2015, descriind preferinţele victimei, la fel o descriu ca o persoană agresivă.

- instanţa de judecată nu s-a expus pe marginea gradului de ebrietate stabilit la inculpat, sursa substanţei narcotice depistate, deoarece careva urme de amfetamină în odaia nr. 316 pe mostrele de pe mâinile inculpatului nu au fost depistate;

- potrivit procesului-verbal de cercetare la faţa locului din 04.09.2014 a fost depistată o piatră care se presupune a fi servit ca armă a infracţiunii, însă piatra are dimensiuni foarte mici pentru a fi folosită la zdrobire, pe piatră nu s-au găsit careva amprente sau urme ce ar confirma direct vinovăţia inculpatului;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală a corpurilor delicte nr. 768 din 26.09.2014 au fost depistate urme de sânge cu gr. I şi III, fără a fi efectuată expertiza ADN;

- instanţa de fond eronat a apreciat starea fizică a inculpatului ca una superioară victimei, din considerentele că Rudenco Mihail a fost militar, colaborator al MAI, deci cunoştea artele luptei şi putea folosi armele;

- nu este clar în baza căror probe instanţa a dedus ora decesului victimei, pe când însăşi medicul legist a dat o apreciere relativă, iar alte probe în acest sens nu au fost prezentate;

- nu a fost elucidat motivul infracţiunii şi intenţia;

- la materialele cauzei penale nu este anexat vreun raport de expertiză psihiatrică ce ar demonstra natura şi intensitatea suferinţelor morale ale succesorului părţii vătămate;

- succesorul părţii vătămate nu a prezentat careva probe referitor la cheltuielile materiale suportate întru susţinerea acţiunii civile;

- nu este de acord cu plata cheltuielilor judiciare, deoarece conform demersului din 29.09.2014 emis de procurorul Sîrbu Maxim a fost solicitată internarea în instituţia psihiatrică din partea acuzatorului de stat, iar conform art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 aprilie 2016, a fost respins apelul avocatului Prodan Lilia în numele inculpatului şi apelul inculpatului Ciorici A.

A fost admis apelul declarat de avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei, casată sentinţa în latura penală şi pronunţată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care inculpatului Ciorici Andrei, recunoscut vinovat în baza art. 145 alin.(1) Cod penal, i-a fost aplicată o pedeapsă de 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei stabilită inculpatului fiind calculat din data de 19.04.2016 cu includerea în acest termen a duratei deţinerii în stare de arest de la 04.09.2014 pînă la 19.04.2016.

5. În motivarea deciziei adoptate, instanţa de apel a indicat că, prima instanţă corect a stabilit circumstanţele de fapt ale infracţiunii comise de inculpatul Ciorici Andrei, apreciind corect probele prezentate, şi just din punct de vedere juridic a încadrat acţiunile inculpatului în baza art.145 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi „omorul unei persoane", întemeiat ajungînd la concluzia că inculpatul Ciorici Andrei a săvârşit infracţiunea imputată lui şi corect a stabilit mărimea despăgubirilor morale încasate de la inculpat, însă incorect a individualizat pedeapsa, aplicîndu-i o pedeapsă prea blîndă.

Instanţa de apel a apreciat critic declaraţiile depuse de inculpat în cadrul urmăririi penale, reţinînd ca fiind veridice declaraţiile depuse în şedinţa de judecată (f. d. 122, 167-170 Vol. II).

Totodată instanţa de apel a apreciat critic declaraţiile inculpatului Ciorici Andrei referitor la faptul că nu este vinovat în săvârşirea infracţiunii incriminate, deoarece sunt o metodă de autoapărare şi care sunt combătute prin următorul cumul de probe: declaraţiile succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei, depuse în şedinţa de judecată a instanţei de fond şi susţinute în instanţa de apel (f. d. 53-54 Vol. I); declaraţiile martorilor Ciorici Vasile, Barcari Andrei, Miţcu Aurica, Milinschi Alexandru, Langa Petru, Scripcaru Tatiana, Cucu Gheorghe, Zaiţeva Valentina, depuse în şedinţa de judecată a instanţei de fond şi verificate în instanţa de apel (f. d. 72-74, 93-96, 99-100, 103-104, 120-121, 137-138, 140, 166, Vol. II); declaraţiile expertului medic-legist Hăbăşescu Alexandru, depuse în şedinţa de judecată a instanţei de fond şi verificate în instanţa de apel (f. d. 133-134 Vol. II).

De asemenea, instanţa de apel a reţinut că vinovăţia inculpatului se dovedeşte prin materialele dosarului penal cercetate în prima instanţă şi verificate în instanţa de apel cum ar fi: procesul-verbal de cercetare la faţa locului efectuată la data de 04.09.2014, pe malul rîului Nistru în preajma sanatoriului „Struguraş", amplasat în com. Cocieri r-nul Dubăsari, cu imaginile foto anexate, loc unde a fost depistat cadavrul lui Rudenco Mihail (f. d. 13-19

Vol. I); procesul-verbal de ridicare la 04.09.2014 a documentelor - fişa de tratament balneo - sanatorial a lui Ciorici Andrei, potrivit căreia ultimul a fost cazat la sanatoriul „Struguraş" în camera 316; procesul-verbal de cercetare la faţa locului a odăii nr.316 din sanatoriul „Struguraş", unde se afla cazat Ciorici Andrei efectuată la data de 04.09.2014, cu imaginile foto anexate (f.d.20-24 Vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 1746 din 16.01.2015, privind examinarea medico-legală a cadavrului cet. Rudenco Mihail (f.d.205-208 Vol. I); procesul-verbal de colectare a probelor biologice din 04.09.2014 de la Ciorici Andrei Vasile (f.d.63-64 Vol. I); raportul de expertiză medico - legală a corpurilor delicte nr.768 din 26.09.2014 (f.d. 147-150 Vol. I); raportul de expertiză medico - legală nr.769 din 26.09.2014 (f.d. 144-146 Vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.190 din 20.01.2015 (f.d.218-221 Vol. I); procesul-verbal nr.8986 din 04.09.2014, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate şi naturii ei, conform căruia s-a stabilit, că Ciorici Andrei la momentul examinării se afla în stare de ebrietate provocată de stupefiante (amfetamine, benzodiazepine) (f.d. 116 Vol. I); raportul de expertiză legală psihiatrică staţionară nr.3 s - 2015 din 17.01.2015 (f.d.201-204 Vol. I); corpurile delicte ridicate la 04.09.2014 din odaia nr.316 a Sanatoriului „Struguraş", anexate la dosarul penal prin ordonanţa din 05.09.2014 (f.d.69, 70 Vol. I).

Probele menţionate mai sus, instanţa de apel le-a apreciat ca fiind veridice şi care apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală, dovedesc vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului prin sentinţă în opinia instanţei de apel, prima instanţă i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blîndă neţinînd cont de circumstanţele cauzei în acest sens şi anume consecinţele infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă a familiei acestuia.

Astfel, instanţa de apel a statuat că infracţiunea comisă de inculpat este una deosebit de gravă, totodată aceasta este intenţionată, care se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 15 ani. Inculpatul nu şi-a recunoscut vinovăţia, la locul de trai se caracterizează pozitiv (f. d. 181 vol. I), nu se află la evidenţa medicului narcolog şi psihiatru (f. d. 122,123 vol. I), anterior nu a fost condamnat (f.d.40 vol. I). Circumstanţe atenuante nu au fost stabilite, circumstanţe agravante au fost reţinute comiterea infracţiunii de către o persoană care se află în stare de ebrietate narcotică.

Instanţa de apel a conchis, că pedeapsa stabilită inculpatului de către instanţa de fond nu-şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a persoanei şi nu va fi restabilită echitatea socială, tulburată prin acţiunile inculpatului, mai mult, acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat succesorului părţii vătămate, fapt ce denotă că nu a conştientizat faptul că, prin acţiunile sale a lipsit un membru al comunităţii umane de valoarea socială supremă protejată de lege - viaţa persoanei.

Totodată, instanţa de apel a reţinut, că pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. De asemenea, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane.

Astfel, ţinând cont de circumstanţele elucidate mai sus, instanţa de apel a concluzionat rezonabil de numit inculpatului Ciorici Andrei pedeapsa potrivit art. 145 alin. (1) Cod penal 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanţa de apel a apreciat ca fiind nefondate argumentele apelului declarat de succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei şi avocatul acestuia Moloşag Natalia cu privire la faptul că, ordonanţa de modificare a învinuirii din 27.02.2015 este ilegală şi nefondată, deoarece infracţiunea a fost comisă cu o deosebită cruzime. La acest capitol instanţa de apel a menţionat că, prima instanţă a examinat cauza penală cu respectarea normelor procedural penale, în limita învinuirii aduse inculpatului şi careva încălcări sau omisiuni în sensul menţionat nu au fost stabilite.

Cu referire la argumentele invocate în apel de către avocatul Prodan Lilia în numele inculpatului şi cele invocate în apelul inculpatului Ciorici Andrei, instanţa de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate deoarece prima instanţă şi-a motivat soluţia şi nu a comis careva erori sau omisiuni în acest sens, nefiind constatate nici careva încălcări care ar atrage nulitatea actelor procedurale. Instanţa de fond corect a apreciat circumstanţele pricinii, a analizat şi apreciat corect totalitatea de probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală. Prima instanţă, motivîndu-şi soluţia, nu a comis careva omisiuni, erori sau viciu fundamental, în cadrul cercetării judecătoreşti au fost prezentate probe incontestabile întru confirmarea vinovăţiei inculpatului în săvârşirea infracţiunii incriminate.

Instanţa de apel a apreciat ca fiind justă concluzia instanţei de fond privind admiterea parţială a cererii înaintată de succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile inculpatului, încasând de la inculpatul Ciorici Alexei suma de 120000 lei, ţinînd cont de jurisprudenţa CtEDO, durerea, suferinţa şi rănirile fizice şi psihice; sentimentul de anxietate, stres şi nelinişte; sentimentul de neputinţă; sentimentul de frustrare, nedreptate şi umilinţă; starea de frică şi incertitudine de lungă durată; perturbare a vieţii; diminuarea reputaţiei; pierderea de oportunitate.

Reieşind din cele menţionate, instanţa de apel a conchis că sunt neîntemeiate argumentele apelului declarat de succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei şi avocatul acestuia Moloşag Natalia cu privire la mărimea prejudiciului moral determinată de instanţă la suma de 120000 lei ca fiind una inechitabilă.

Cu referire la argumentul invocat în apelul declarat de inculpat ce ţine de recuperarea cheltuielilor de judecată şi anume pentru efectuarea expertizei medico-legale psihiatrice, instanţa de apel a conchis că prima instanţă întemeiat a dispus încasarea de la inculpatul Ciorici Alexei cheltuieli judiciare în sumă totală de 15312,30 lei.

6. Împotriva deciziei instanţei de apel, la 13.06.2016, în termen, a declarat recurs ordinar avocatul Tîmbur Sergiu în numele inculpatului Ciorici A., iar la 14.06.2016, la fel în termen, au declarat recurs ordinar în comun, avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco A.

6.1. Avocatul Tîmbur Sergiu, invocînd temei de drept pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanţei de apel şi a sentinţei, cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerinţelor recurentul a invocat:

- nu au fost întrunite elementele infracţiunii sau instanţa a pronunţat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepţia cazurilor reîncadrării juridice a acţiunilor lui în baza unei legi mai blînde;

- deşi inculpatul este învinuit pentru faptul comiterii infracţiunii în stare de ebrietate narcotică provocată de stupefiante, însă din declaraţiile martorilor Barcari A., Scripcaru T. şi Zaiţeva V., reiese că inculpatul a consumat o cantitate mare de alcool, însă acest fapt nu a fost stabilit. În legătură cu acest fapt, apărarea a solicitat instanţei de apel numirea unei expertize complexe privind stabilirea stării de ebrietate şi stabilirea stării

psihico-emoţională a inculpatului, însă instanţa nemotivat a respins demersul prin ce a încălcat dreptul la un proces echitabil;

- din declaraţiile martorilor Barcari A., Scripcaru T. şi Zaiţeva V., reiese că Ciorici A. şi victima Rudenco M. în seara incidentului la ora 22.00 au servit băuturi alcoolice în companie cu altă persoană însă care nu a fost identificată;

- instanţele de judecată au reţinut la baza hotărîrilor de condamnare declaraţiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale însă acestea nu au fost confirmate prin alte probe;

- instanţele ierarhic inferioare nu au stabilit de fapt scopul şi motivul şăvîrşirii infracţiunii de către inculpat, deoarece în opinia avocatului stabilirea faptului că infracţiunea a fost săvîrşită din relaţii ostile este una neclară;

- instanţa de apel nu a stabilit concret ora survenirii decesului victimei;

- instanţele ierarhic inferioare au apreciat eronat probele din dosar, neelucidând toate divergenţele evidenţiate de partea apărării printre care şi faptul că martorii Barcari A., Scripcaru T. şi Zaiţeva V., au declarat că l-au văzut pe inculpat la bar, prin urmare apărarea consideră că inculpatul nu putea în timp scurt şi în stare de ebrietate să se deplaseze la o distanţă mare şi să săvârşească infracţiunea;

- instanţele de judecată ierarhic inferioare nu au stabilit faptul cum a ajuns maioul de culoare albastră presupus că aparţinea victimei, în odaia 316 în care locuia inculpatul, deşi martorii audiaţi au declarat că victima în seara incidentului era îmbrăcat într-o cămaşă, la fel nu a fost stabilit cum au ajuns ochelarii victimei în odaia inculpatului, deoarece victima nu purta ochelarii;

- nu a fost elucidat faptul: de ce pe mâinile inculpatului a fost depistat sînge de provenienţă nestabilită pe cînd conform raportului de expertiză medico-legală (f. d. 144-146, vol.I) omorul cet.Rudenco M., a fost săvîrşit prin aplicarea loviturilor cu pumni, picioare şi piatră.

Apărarea menţionează că, toate divergenţele menţionate şi neclarificate de către instanţele ierarhic inferioare urmează a fi tratate în favoarea nevinovăţiei inculpatului.

6.2. Avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco A., invocînd temei de drept pct. 6) şi 15) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea parţială a deciziei instanţei de apel şi a sentinţei, în latura civilă şi pronunţarea unei noi hotărîri prin care a dispune încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părţii vătămate prejudiciul moral în sumă de 500000 lei.

În motivarea cerinţelor recurenţii au invocat:

- instanţele ierarhic inferioare eronat au concluzionat că recunoaşterea vinovăţiei inculpatului şi condamnarea acestuia reprezintă o despăgubire pentru succesorul părţii vătămate, neţinînd cont de practica CtEDO aplicată în situaţii similare.

Consideră că la stabilirea sumei prejudiciului moral, instanţele ierarhic inferioare nu au ţinut cont de toate circumstanţele relevante în acest sens cum sunt: impactul infracţiunii comise de inculpat asupra stării morale al membrilor familiei decedatului Rudenco M., şi consecinţele decesului acestuia, deşi instanţa de apel a conchis de a aplica faţă de inculpat o pedeapsă mai aspră decît cea stabilită prin sentinţă.

7. Procurorul, avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco A. au depus referinţe privind opinia lor asupra recursului declarat de avocatul Tîmbur S. în numele inculpatului pledînd pentru declararea inadmisibilităţii acestuia, deoarece motivele invocate de recurent nu se încadrează în cele prescrise de art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziţiei art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanţa de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanţei de apel, fără citarea părţilor, este în drept să decidă asupra inadmisibilităţii acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1. Cu referire la argumentele recursului declarat de avocatul Tîmbur S. în numele inculpatului, privind prezenţa în speţă a erorii de drept prevăzută de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că astfel de eroare în cauză nu se constată reieşind din următoarele considerente.

Instanţa de recurs menţionează că potrivit art. 113 alin.(1) Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul constată că, criticile formulate de recurent sub aspectul art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanţa de apel şi asupra lor aceasta s-a pronunţat,

dîndu-le o motivare corespunzătoare, expusă în pct. 5 al prezentei decizii, concluzii pe care instanţa de recurs le însuşeşte şi nu consideră necesar repetarea acestora.

Colegiul penal de asemenea constată, că pronunţând decizia în cauză, instanţa de apel s-a condus de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a dat apreciere probelor din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă, că faptele incriminate inculpatului Ciorici Andrei în baza art.145 alin.(1) Cod penal, întrunesc elementele infracţiunilor menţionate.

Colegiul penal menţionează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual şi erori de drept material sau substanţial. Instanţa de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.*

Reieşind din conţinutul recursului declarat de avocatul Tîmbur S., Colegiul constată că recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanţele ierarhic inferioare, însă potrivit prevederilor art. 27 alin.(1) Cod de procedură penală, judecătorul şi persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Cu referire la argumentele recursului declarat de avocatul Tîmbur S., potrivit căruia instanţa de apel nejustificat a respins cererea apărării privind numirea unei expertize complexe pentru stabilirea stării de ebrietate şi psiho-emoţională a inculpatului, fapt prin care i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, Colegiul penal constată că, o astfel de eroare în speţă nu a fost admisă din considerentul că, instanţa de apel prin încheierea din 19.04.2016 (f.d.32-34, vol. III), motivat s-a pronunţat asupra demersului sus indicat, respingându-l ca nefondat, deoarece în cadrul urmăririi penale a fost efectuată expertiza medico – legală psihiatrică nr.3 S-2015 din 17.01.2015, prin care s-a constatat că Ciorici Andrei nu suferă de maladii psihice cronice, tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat inclusiv la data comiterii infracţiunii, şi se afla în stare de ebrietate mixtă (amfetamină şi alcool) voluntară, avea capacitate de prevedere şi deliberare a acţiunilor sale păstrată.

Reieşind din cele sus menţionate, Colegiul penal atestă că la caz nu se constată prezenţa erorii de drept prevăzută de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

8.2. Analizînd decizia instanţei de apel prin prisma criticilor aduse în recursul declarat de avocatul Moloşag Natalia şi succesorul părţii vătămate Rudenco Alexei în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) şi 15) Cod de procedură penală şi anume: *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia; instanţa de judecată internaţională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel naţional a drepturilor şi libertăţilor omului care poate fi reparată şi în această cauză*, Colegiul penal constată că astfel de erori de drept nu şi-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanţa de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, şi în hotărârea adoptată s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluţia pronunţată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanţa de apel se pronunţă asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanţei de apel trebuie să conţină temeiurile de fapt şi de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluţiei date.

Potrivit prevederilor art. 1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensaţiei pentru prejudiciul moral se determină de către instanţă în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al făptuitorului prejudiciului şi de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Din materialele cauzei, rezultă că succesorul părţii vătămate solicită încasarea din contul inculpatului suma de 500000 lei, pe care o consideră necesară pentru recuperarea prejudiciului moral condiţionat de decesul tatălui.

Instanţa de fond, pronunţînd sentinţa, care a fost menţinută prin decizia instanţei de apel, a apreciat că încasarea sumei de 120000 din contul inculpatului în beneficiul succesorului părţii vătămate, este una echitabilă pentru recuperarea prejudiciului moral suferit.

Potrivit prevederilor art. 225 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea acţiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii, se efectuează de către instanţa de competenţa căreia este cauza penală.

Colegiul penal constată că instanţele ierarhic inferioare la adoptarea hotărîrii în latura civilă s-au condus de prevederile art. 387 alin.(1) Cod de procedură penală care prevede că *„odată cu sentinţa de condamnare, instanţa de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile şi mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acţiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge"*, motivându-şi soluţia în modul expus la pct. 5 al prezentei decizii şi n-a comis careva erori de drept în această parte.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate; alin.(2) Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

Instanţa de recurs reiterează că, în termenii Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, prejudiciul moral, se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, şi nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Ţinînd cont de natura dreptului lezat, caracterul şi gravitatea suferinţelor suportate de succesorul părţii vătămate, Colegiul penal consideră că prin sentinţa pronunţată de instanţa de fond şi menţinută prin decizia instanţei de apel, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părţii vătămate o compensaţie morală în sumă de 120000 lei, aceasta reprezentînd o satisfacţie echitabilă cum indică art. 41 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

În opinia Colegiului penal, instanţele ierarhic inferioare nu au comis erori de drept, dispunînd încasarea prejudiciului moral în sumă de 120000 lei, care reprezintă o compensare suficientă, echitabilă şi nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurenţi prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, nu şi-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speţa examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală şi întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii Supreme de Justiţie,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Tîmbur Sergiu în numele inculpatului şi de avocatul Moloşag Natalia şi succesorului părţii vătămate Rudenco Alexei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală în privinţa lui **Ciorici Andrei Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la **06 octombrie 2016**.

Preşedinte Ursache Petru

Judecători Toma Nadejda

Timofti Vladimir